

Marai ballat

El Mercat de les Flors recupera la coreografia de Jordi Cortés i Damián Muñoz, 10 anys després de l'estrena

Damián Muñoz va tenir una intuïció que el temps ha demostrat fins a quin punt era encertada: Li va proposar a Jordi Cortés construir una coreografia a partir de la novel·la *L'última trobada* de Sándor Marai. El treball va merèixer el premi Ciutat de Barcelona pel millor espectacle de dansa 2004. Del 2004 al 2009 van fer més de 100 funcions tant a Catalunya com a l'Estat espanyol i amb tres gires internacionals d'èxit, que els van permetre viatjar més enllà del continent europeu. Calculen que unes 22.000 persones han vist el seu *Ölelés*. El periple va acabar amb la gravació d'un curtmetratge: *Coup de Grâce*. Ara, el Mercat de les Flors els ha donat l'oportunitat de recuperar aquell material quan fa una dècada que el van crear. A la temporada (que s'allarga dos caps de setmana i conviu amb la programació de la trilogia d'artistes plàstics de la companyia Aracaladanza) s'hi inclou una exposició amb material vinculat al projecte: vestuari, fotografia i la projecció del mateix curt, moments abans de cada sessió.

Jordi Cortés celebra la recuperació. Perquè tot i que la coreografia hagi variat molt poc, senten que poden construir la història, afrontar els seus personatges, des d'una maduresa que era imprescindible. El tema segueix tenint la mateixa potència i ara l'han polida a partir dels seus mons artístics actuals. Així, poden seguir interpel·lant l'espectador d'avui amb una dansa que els remet

a l'avui. Es pot entendre l'obra sense conèixer l'argument de la novel·la? Cortés ho certifica: els que l'han llegida reconeixen les intencions de la novel·la; i els que no "els vénen moltes ganes de poder-la llegir". En la paraula escrita es recuperaran els adjectius i les imatges literàries que són impossibles de traspasar a l'escena, on sí que evoquen imatges poètiques que haurien de respondre a les mateixes inquietuds dels personatges ferits i mal guarits per l'oblit

Aquesta peça literària de Sándor Marai es caracteritza per estar mancada d'acció: simplement, són dos antics amics que es troben 41 anys després de la seva separació. En una nit (de la vetllada a la matinada) enfrontaran els seus records i debatran les raons que els van dur a deixar-se de parlar. L'amistat aguanta, fins i tot, una infidelitat, aparentment. La reposició arriba quan aquesta tardor s'ha pogut veure una adaptació teatral al Romea amb Abel Folk i Jordi Brau i la col·laboració lluminosa de Rosa Novell, com a responsable del castell. Són els tres personatges que conviuen en aquella vetllada, tot i que hi ha una altra presència que és la de la noia que va enamorar tots dos amics. A la coreografia de Cortés i Muñoz, la dona que procura mantenir el saló ben agradable s'ha convertit en un ram de flors que servirà, puntualment, per estampar-se l'un a l'altre, provant d'imprimir una violència soterrada. *Ölelés* és una paraula hongaresa. Significa *petó*. Però, sor-

prenentment, parteix de la mateixa arrel que *ölés* (en hongarès, *matança*). En la coreografia, els dos ballarins insisteixen a mostrar l'intertext, posar moviment i intenció a allò que els dos amics no es van dir de viva veu en aquella vetllada però que quedaria sobreentès.

L'any passat, Jordi Cortés va fer una altra retrospectiva d'*In heaven* a La Seca. El ballari i coreògraf, que admet que darrerament se centra més a generar i coordinar projectes que en la interpretació a escena pròpiament dita, no pensa deixar de ballar. Des de fa cinc anys, Cortés és la veu més valorada de la dansa integrada a Catalunya. Aquest nou corrent

ÖLELÉS

Alta Realitat

Creació i interpretació:
Jordi Cortés
Damián Muñoz

Col·laboració artística:
María Muñoz

Dia i lloc: del 9 a l'11 i del 15 al 18 de gener a la sala Pina Bausch del Mercat de les Flors.

CRÍTICA JORDI BORDES

Reclam provocador de nit, èxtasi de dia

La companyia Gataro ha celebrat els 40 anys de Dagoll Daom reposant un dels musicals que tothom exalta però que pocs han vist. En ple 1992, Dagoll Dagom va voler construir una peça ben barcelonina, coincidint amb els Jocs Olímpics. Comptaven, de pares de la criatura, amb Albert Guinovart i Manuel Vázquez Montalbán per traslladar una mena de *Cabaret* (un musical de culte) al Paral·lel dels anys d'or, en què era punt de trobada de burgesia i també del món obrer. Gataro, molt amic de l'expressionisme, amb un teatre que marca molt la gesticulació amb instants d'un excés divertit, ben servit per no afartar, ha fet una versió molt respectuosa que cal celebrar. Si Rosa és vermella de nit i blanca de dia, aquest musi-

cal és reclam provocador de nit i èxtasi de dia: Insinuant durant la funció i plaent a la memòria i la sensibilitat el matí després, una petita joia que es dubta entre voler ensenyar massa o conservar-la de record, ben tancada.

La desproporció la serveix un empàtic Frank Capdet com a narrador i alhora Thonet, amo del local Flor de Nit. La coreografia de Bealia Guerra distingeix dues marques diferents: el moviment arrodonit, exuberant de Mimí (una valentíssima i divertida Gracia

Fernández), sempre provocativa i mai gelosa dels èxits amorosos de la seva debutant veïna o del mateix Thonet; i les accions molt més anguloses, matisades, de la resta del repartiment del club. Converteix aquell local de vicis en un refugi de perdedors, calculant les conseqüències de cada acció.

El llibret és intel·ligent quan situa la protagonista com una corista amb ànsia de debutar i que, d'aquesta manera, salva la seva contínua ingenuïtat fins al fet d'acceptar fer d'amant creient-se que també és amor. Així, Beth Roderigas llueix una veu i sensibilitat ben acotada que s'hauria pogut perdre si també feia les funcions de gran vedet. Roderigas torna a l'escena i demostra que, ben acompanyada a la direcció, és una eina útil i

de dansa reivindica la possibilitat universal de ballar. També amb persones amb alguna deficiència (sigui motriu o psicològica). Cortés ha d'esperar encara per afrontar un projecte que vol realitzar quan arribi als 60 anys d'edat (d'aquí a una dècada). En aquest sentit, confia ser tan actiu com la ballarina Diane Payne-Myers, de 83 anys d'edat i encara a l'escenari, amb qui ha col·laborat sovint amb els DV8 Physical Theatre. Si el cos atlètic ja no és una eina imprescindible per pujar a escena i transmetre emocions, sí que cal trobar contínuament estímuls "per no estancar-se, per seguir tenint ganes de jugar", sentència Cortés. *

La metàfora. La peça substitueix la dona que es cuida de la pulcritud al castell (el paper de Rosa Novell en la versió teatral del Romea) per un ram de flors.
JOSEP AZNAR

una garantia davant la partitura. Cal destacar el treball sublim de Joan Vázquez que construeix un entonadíssim Paquitu.

La trama d'aquest triangle d'amor amb una quarta víctima (Coloma, la xicoteta oficial de l'intel·lectual Reynals) no esclata fins ben entrada la segona part. Potser això fa que l'arrencada sigui més aviat lenta entossudida en voler mostrar el món antagònic del Paral·lel (on els obrers en vaga i els seus directius podien coincidir en la mateixa platea, sempre mantenint les distàncies). Una obra plantejada en clau d'essència com ja es va fer als *Germans de sang* del Raval de l'any passat. Aquí potser la trama no flueix tan fàcilment però les interpretacions ho compensen de sobra. De nou, molt bon treball. *

FLOR DE NIT Gataro

Direcció: Víctor Àlvaro
Direcció musical: Xavier Torras
Coreografia: Bealia Guerra
Intèrprets: Beth Rodergas, Lluís Canet, Jorge Velasco, Bealia Guerra, Frank Capdet, Gracia Fernández, Joan Vázquez
Dia i lloc: Del dimecres 7 de gener fins a l'1 de febrer, improrrogable, al Teatre Almeria

AGENDA D'AUTOR J.B.

Tot un material Veronese al Tantarantana

Daniel Veronese és un dels directors de Buenos Aires que han marcat referència en el seu viatge a Catalunya. Ara, ell com també Rafael Spregelburd i Claudio Tolcachir treballen produccions amb actors argentins que, posteriorment, reproduïxen amb companyies catalanes o espanyoles. Aquest és el cas de *Cena con amigos*, Premi Pulitzer l'any 2000. És un text bell i intel·ligent, amb delicat humor, en què es parla del món de la parella a través de la relació entre dues parelles que es coneixen des de joves.

CENA CON AMIGOS Gloria López Producciones

Autor: Donald Margulies

Adaptació i direcció: Daniel Veronese

Lloc i dia: Al Teatre Tantarantana (carrer de les Flors, 22), del 14 de gener a l'1 de febrer.

Mascarada desinhibida

Un treball generós amb la intenció de connectar amb el públic a partir d'elements tan caricaturescos com les màscares de la *commedia dell'arte*. No els en cal en molts passatges. És divertit i saben jugar bé les seves peces, i no pretenen gaire res més que divertir i compartir una bona estona amb una peça sobre els casaments per conveniència de final feliç.

LA MASCARADA FANTÀSTICA Cia. de la Rosa

Intèrprets: Rubén Carrasco, Eugenia González, Aïda Puig i Andreu Rami

Lloc i dia: A La Seca, fins l'1 de gener.

Fil a l'agulla. Dei Furbi cus i recús els llibrets de Da Ponte per a Mozart amb un mirinyac com a element icònic. MANEL LLADÓ

Sota el mirinyac

La companyia Dei Furbi va fer fortuna amb *La flauta màgica*, i a Temporada Alta va estrenar el seu nou viatge a l'univers de Mozart amb una nova trilogia: *Trilogia Mozart*. Aquest Nadal s'han estat a La Seca i han tingut prou resposta del seu públic incondicional (que els segueix a la sala on facin temporada). Als espectadors a qui els agradi el treball del gest, l'equívoc i el cant *a cappella* de Dei Furbi se'ls acaben les oportunitats de veure'l a la capital catalana (és molt probable que tinguin una notable gira arreu els pròxims mesos). Per als que no els coneixen i volen trobar un nou camí de l'escena entre la mímica i la lírica (i un bon raig d'humor absurd) és el moment d'estrenar-se.

TRILOGIA MOZART Dei Furbi

Dramatúrgia i direcció: Gemma Beltran

Arranjaments musicals: Paco Viciano

Intèrprets: Robert González, Queralt Albinyana, Anna Herebia, David Marcé i Albert Mora/Marc Pujol

Lloc i dies: A La Seca, només fins aquest diumenge.

25
CULTURA
09.01.2015

EL PÚBLIC I LA DIRECCIÓ ESCÈNICA AsSocPerla

La Perla 29 continua el debat en què convida els directors a opinar sobre la capacitat del teatre de fer pensar el públic. Aquest diàleg es troben Mario Gas i Oriol Broggi en una nova cita amb els espectadors, en una trobada íntima i privilegiada.

Lloc i dia: A la Biblioteca de Catalunya, a les 19 h

Teatre